

የጥልቅ ተሃድሶው ጥልቀት— እስከ የት?

ዘአማን በላይ 02-05-17

ለዚህ ፅሁፍ መነሻ የሆነኝ የሀገራችንን መለወጥ የማይፈልጉ ፅንፈኛ ኃይሎችና ተከታዮቻቸው በተለያዩ ወቅቶች ጥልቅ ተሃድሶውን አስመልክቶ የሚያነሱባቸው የተሳሳቱ አስተሳሰቦች ናቸው። ለእኔ እነዚህ ሃይሎች ህዝብ፣ መንግስትና ገዥው ፓርቲ የነኩት ነገር ሁሉ የማይሳካ አድርገው የሚባሉት “የፈጠራ ባለሙያዎች” ናቸው። እሳቤያቸው በጭፍን ጥላቻና አሉባልታን በማራገብ ላይ የተመሰረተ በመሆኑም፣ እዚህ ሀገር ውስጥ በመንግስትና በህዝቡ አማካኝነት የሚከናወኑና ችግሮችን ለመቅረፍ የሚካሄዱ ወሳኝ ርምጃዎች አይሞገሟቸውም። ምናልባትም ርምጃዎቹ የእነርሱን አሉባልታ እየተቀበሉ የሚያስተጋቡ “የውስጥ አርበኞቻቸውን” እንደ ደራሽ ውሃ ይዞብን ይሄዳል ከሚል የመነጨም ሊሆን ይችላል—እናም ሁሉንም ነገር ያጥላሉ፣ ይቃወማሉ፣ በል ሲላቸውም በህዝብና በህዝብና በመንግስት ፍላጎት የሚከናወኑ ተግባራትን እያጠለኩ የጥላቻ “የዳቦ ስም” ያወጡላቸዋል።

ከእነዚህ ውስጥ አንዱ ባለፈው ዓመት በሀገራችን አንዳንድ አካባቢዎች ውስጥ የተከሰተውን ሁኔታ ተከትሎ ችግሩን ከመሰረቱ ለመፍታት መንግስትና ገዥው ፓርቲ ከህዝባቸው ጋር በመሆን በጥልቅ ለመታደስ የገቡትን ቃል በየደረጃው ፅድቅ ለማድረግ እያከናወኑ ያሉት ተግባር ነው። እነዚህ የኢትዮጵያንና የህዝቦቿን በሁለንተናዊ የዕድገት ጎዳና የመለወጥ ፍላጎትን አንድም የውጭ ሃይሎች ተላላኪ ሆነው፣ ሁለትም ከራሳቸው የከሰረ ፖለቲካ ተነስተው ለማጥላላትና በጭፍን ጥላቻ ላይ በመመርኮዝ ሐሰትን የሚደርቱ ፅንፈኛ ሃይሎች፤ ጥልቅ ተሃድሶውን ‘ምንም ውጤት አያመጣም’ ተጠያቂነት የሚባል ነገር የለውም፣ ህዝቡን ለማደናገር ነው...ምንትስ’ የሚሉ የአሉባልታ ድረታዎችን ያስደምጣሉ—ዕውነታው “ፍየል ወዲህ ቅዝምዝም ወዲያ” እንዲሉት ዓይነት ቢሆንም።

እናም እኔም የእነዚህን ፅንፈኛ ሃይሎች የውሸት ድርሰትን ለመዳሰስ በፅሁፌ ርዕስ (ራስጌ) ላይ ‘የጥልቅ ተሃድሶ ጥልቀት—እስከ የት?’ የሚል ጥያቄን አንሰቻለሁ። ለጥያቄዬ ምላሽ ይሆንኝ ዘንድም በጥልቅ ተሃድሶው ወይይቶች አማካኝነት የተገኙ ውጤቶችን ለማሳየት እሞክራለሁ። ማንኛውም እዚህ ሀገር ውስጥ የሚኖር ሰው እንደሚያውቀው፤ በሀገራችን ውስጥ የተጀመረው የጥልቅ ተሃድሶ ሂደት በየደረጃው ወይይትና ግምገማ እየተካሄደበት ነው። በሚካሄዱት ወይይቶቻቸው ፕብሊክ ሰርቫንቱም ሆነ ህዝቡ ተሳታፊ ሆነዋል። ተሳትፎው ግልፅ፣ አሳታፊና ዲሞክሲያዊ ነው።

ሃሳቦች በየመድረኩ በነፃነት ተንሸራሽረዋል፤ እየተንሸራሸሩም ነው። ፕብሊክ ሰርቫንቱም ይሁን ህዝቡ የሚሰማቸውንና ለመልካም አስተዳደር እመርታ ተግዳሮት የሆኑ ጉዳዮችን እየለዩ ፊት ለፊት ገልፀዋቸዋል። በዚህም የሀገራችን ስልጣን ባለቤት የሆነው ህዝብ እየተካሄዱ ባሉት የውይይትና የግምገማ መድረኮች የመንግስትን ባለስልጣኖች ከሃላፊነታቸው እያነሳ ነው። ከዚህ አኳያ በደቡብ፣ በአማራና በተለያዩ የሀገሪቱ ክልሎች ህዝቡ በግምገማው እየተካሄደ ያለው ሹም ሽር በምሳሌነት የሚጠቀሱ ይመስሉኛል። ይህም መንግስትና ገዥው ፓርቲ ከህዝቡ ጋር በመሆን ለመታደስ ያሳዩት ቁርጠኝነት ውጤት እያመጣ እንጂ፣ አንዳንድ ፅንፈኞች እንደሚሉት ውጤት አልባ አለመሆኑን የሚያሳይ ነው።

እርግጥ በውይይቶቹና በግምገማዎቹ በቅድሚያ ለማግኘት የታሰበው የአስተሳሰብ ለውጥ ማምጣት ነው። እርሱን ተከትሎም አደረጃጀት እንዲከተል እየተደረገ ነው። ከአመለካከት አኳያ ፕብሊክ ሰርቪሱ ራሱን በአገልጋይነት መንፈስ እንዲያንፅ ማስቻል ነው። የህዝብ አገልጋይነቱን ለማረጋገጥም፤ በሚያከናውናቸው ማናቸውም ተግባራት መልካም አስተዳደርን ተመርኩዞ ተግባሩን መወጣት እንዳለበት የሚያስገነዝብ ነው። ይህን ለማከናወንም የኪራይ ሰብሳቢነትንና የሙስናን አስተሳሰቦችንና ተግባራትን የሚፀየፍ ፕብሊክ ሰርቪስ እንዲፈጠር ማድረግ ነው።

እርግጥ በየትኛውም ዴክራሲያዊ ሀገር ውስጥ የኪራይ ሰብሳቢነት አስተሳሰብና ተግባር ነባራዊ ክስተት ነው። ምንም እንኳን በሀገራችንም መንግሥትና ህዝብ በመገንባት ላይ የሚገኙት ዴሞክራሲያዊ ስርዓት ገና ለጋ ቢሆንም፤ እንደ ጀሚሮ ዴሞክራሲያዊ ሀገር ከዚህ ነባራዊ ክስተት የፀዳንና ጉድለቶች የሉብንም ብሎ ለመናገር አይቻልም።

ለነገሩ የኢ.ፌ.ዴ.ሪ መንግስትና እርሱን የሚመራው ገዥው ፓርቲ ኢህአዴግ ከህዝቡ ጋር በመሆን በየጊዜው በሚወሰዷቸው በርካታ ርምጃዎች የኪራይ ሰብሳቢነት አስተሳሰቦች በመጠኑም ቢሆን እየቀረፉ ቢሆኑም፤ የሚፈለገው የአስተሳሰብ ለውጥ ተገኝቷል ማለት አይቻልም። እንዲያውም አስተሳሰቦቹ እየገነገኑ ጫፍ ላይ እየወጡ ይመስላሉ። በአመዛኙ ኪራይ ሰብሳቢነትንና ሙስናን የሚፀየፍና እንደ ነውር የሚያይ የመንግስት ስራ አስፈጻሚን ብሎም ህዝብን በተሟላ ሁኔታ መፍጠር አልተቻለም። በሰጪም ይሁን በተቀባይ መካከል ያለው አስተሳሰብ አንድና ተመሳሳይ ነው ማለት ይቻላል። ይህ የሆነውም ካለፉት ስርዓቶች ይዘናቸው የመጣናቸው ፀረ-ዴሞክራሲያዊ ቅርፅ አስተሳሰቦች ብሎም ልማቱ የፈጠራቸው አንዳንድ ሁኔታዎች አስተዋፅኦ ያደረጉ ይመስለኛል።

ፕብሊክ ሰርቪሱ ምንም እንኳን በሀገራችን ውስጥ ለተገኘው ልማት የበኩሉን ድርሻ ቢያበረክትም ከዚህ ነባራዊ የሀገራችን ሁኔታ ውጪ ሊሆን አይችልም። በመሆኑም ስልጣን የህዝብ ማገልገያ ሳይሆን የራስ መገልገያ ሊሆን ችሏል። ይህን አመለካከት ለመለወጥ ደግሞ በመንግሥት መዋቅሮች ውስጥ የአስፈጻሚነት ስራን የሚከውኑት የፕብሊክ ሰርቪሱ አካላት በአመለካከት ብሎም በአደረጃጀት ለውጦች ውስጥ ማለፍ የግድ ይላቸዋል። የእነርሱ በዋልቅ ተሃድሶ ውስጥ በማለፋቸውም የተጠያቂነት መንፈስ ተፈጥሯል፤ እየተፈጠረም ነው።

ተግባሩን በአግባቡ ያለመወጣት ዝንባሌ ያለው ማንኛውም የፕብሊክ ሰርቪሱ አባል በህዝቡ ይገመገማል፤ ለፈፀማቸው የተሳሳቱ ስራዎችም ተጠያቂ በመሆንም ከያዘው የኃላፊነት ቦታ ይነሳል፤ በተጨማሪም ማስረጃዎችና መረጃዎች ላይ ተመርኩዞም አስተዳደራዊ ርምጃ ሊወሰድበት ይችላል። ታዲያ ይህ በዋልቅ ተሃድሶ ሂደት ውስጥ መንግስትና ህዝቡ እያከናወኑት ያለው ተግባር ከተጠያቂነት ጋር የተያያዘ መሆኑን እየታወቀ፤ የሀገራችንን መለወጥና የተጀመረው ሁለንተናዊ ዕድገት እንዳይቀጥል የሚመኙ ፅንፈኛ ኃይሎች ግን በተቃራኒው በማሰብ ተሃድሶውን እንደምን “ተጠያቂነት የሚባል ነገር የለውም” እንዳሉ ለማንም ግልፅ አይደለም።

በሁሉም መድረኮች እየተከናወነ ባለው በዚህ የዋልቅ ተሃድሶ ቁርጠኛ አቋም ዋነኛ ተዋናዩ ህዝብ ነው። ህዝብ የትኛው አካል ትክክል የሆነ ስራ እንደፈፀመ፣ የትኛው ደግሞ ስልጣንን ለራሱ ጥቅም በማዋል በህዝቡ እየተገለገለ ተገቢውን አገልግሎት እንዳልሰጠ ያውቃል። ከህዝብ ዓይን የሚሰወር ነገር የለም። የሀገራችን ህዝብ እዚህ ሀገር ውስጥ የሚካሄዱ የልማትና የፖለቲካ ጉዳዮች ግንባር ቀደም ኃይል እንጂ፤ ነገሮችን በባይተዋርነት የሚመለከት አካል አይደለም።

በመሆኑም በየደረጃው በሚካሄዱ ማናቸውም የውይይትና የግምገማ ስራዎች ተገቢዎችን ይገመገማል፤ በተሰጠው ልኬት አኳያ ያልፈፀመውን አገልጋይ ከቦታው ያነሳል፣ ይሸራል። ይህ ሁኔታ የህዝቡን ዴሞክራሲያዊ ተሳታፊነት ከማሳየት በስተቀር፤ ከማደናገር ጉዳይ ጋር ምን እንደሚያገናኘው የሚያውቁት ውጭ ሆነው የውሸት ድርሳን እየከተቡ የሚያነበኑት ተላላኪ ፅንፈኞች ይመስላሉ።

እርግጥ ፅንፈኞቹ እነዝ ሀገር ውስጥ የሚከሰቱ ማናቸውም ጉዳዮች ለምን እንደሚያጥሟቸው ግልፅ ነው። ይኸውም ሀገራችን ውስጥ ምሳሌ ሊሆን የሚችል ፖለቲካዊና ኢኮኖሚያዊ ጉዳዮች ከተፈፀሙና ሀገራችን የአስተማማኝ ሰላም አብነት ከሆነች የተላላኪነታቸው እንጀራ ገመድ ስለሚበጠስ ነው። ወትሮም የሀገሩንና የህዝቡን ተጠቃሚነት አሳልፎ

ለባዕዳን የሰጠ ማንኛውም አካል፤ ከራሱ ጥቅም በስተቀር የሚታየው ነገር ስለማይኖር የጥልቅ ተሃድሶውን ውይይትና ግምገማ ለማጠልሸት መሞከሩ የሚደንቅ ጉዳይ አይመስለኝም—የሚጠበቅ ነውና።

ያም ሆነ ይህ ግን የጥልቅ ተሃድሶው ጥልቀት በቅድሚያ የአስተሳሰብ ልዕልናን ከማረጋገጥ እስከ አደረጃጀት ለውጥ ድረስ የሚዘልቅ መሆኑን መገንዘብ የሚገባ ይመስለኛል። በውይይቶቹና በግምገማዎቹ የአመለካከት ለውጥ ማምጣት ከተቻለ መልካም አስተዳደርን በሂደት ማስፈን ይቻላል። መልካም አስተዳደር በሂደት ከሰፊነት ደግሞ እዚህ ሀገር ውስጥ የሚካሄደው የልማትና የዴሞክራሲ ስራዎች ይሳለጣሉ። የልማትና የዴሞክራሲ ስልጠቶችም የተጀመረውን ሁለንተናዊ ዕድገት ያሳልጣሉ። ሀገራችን መክከለኛ ገቢ ካላቸው ሀገራት ተርታ ለመሰለፍ ያቀደችውን ትልም ያሳካሉ። ህዳሴያችንንም ቅርብ ያደርጋሉ። እናም የጥልቅ ተሃድሶው ጥልቀት እስከዚህ ድረስ የመዘልቅ መሆኑን ማወቅ ይገባል እላለሁ።